

Республика шохлиқчи тиббий ёрдам марказининг Андижон вилояти бўлимига АҚШдан инсонпарварлик ёрдами келтирилди. У мазкур мамлакат давлат департаменти томонидан ажратилган 50 миллион доллар миқдоридagi хайрия ёрдами доирасида олинди ва асосан Фаргона водийси тиббиёт муассасалари учун мўлжалланган.



# ИШОНЧ

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

2002 йил 4 октябрь, жума № 157 (1374)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАҒБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

(ЎзА).

## ПОЙТАХТ АЭРОПОРТИНИНГ ЯНГИ ҚИЁФАСИ

Истиклол йилларида Ўзбекистонда жуда кўп соҳалар ислоҳ этилиши билан бирга, хизмат кўрсатиш соҳаси ҳам ҳар томонлама такомиллаштирилмоқда. Бу тармоқ ҳақида сўз борар экан, аэропортларни алоҳида таъкидламоқ жоиз. Йўловчиларнинг узоғини яқин қилишда, айнаниқса, ҳаво йўлининг ахамияти катта.



Пойтахтимизнинг марказий ҳаво дарвозаси бўлмиш «Тошкент» халқаро аэропорти истиклол йилларида тамомилан ўзгача қиёфа касб этди. Ундаги халқаро катновлар амалга ошириладиган аэровокзал тубдан янгиланди. 1998 йилдан буён амалга оширилган лойиҳанинг умумий қиймати 30 миллион АҚШ долларидан ошди. Шу вақт давомида 30 минг квадрат метрлик майдон қарийб бутун аэровокзал таъмирдан чиқарилди. Сув таъминоти, иситиш ва совутиш, ҳаво тозалаш тизимлари бутунлай янгиланди. Жами олтига, жумладан, ногиронларга мўлжалланган лифтлар ўрнатилди, замонавий ўт ўчириш тизими ишга туширилди.

Аэропортнинг юкларни бошқариш, учмиш-кўниш ҳақида эълонлар бериш тизимлари халқаро андозаларга мослашиб, хавфсизлик учун видеоназорат мосламалари, бевосита самолётга олиб чиқувчи туртта телескопик трап ўрнатилди. Бир сўз билан айтганда, «Тошкент» марказий ҳаво терминали халқаро андозалар даражасига олиб чиқилди.

3 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов пойтахт аэропортидаги бундай хайрли ўзгаришлар билан танишиш мақсадида у ерга ташриф буюрди. Мамлакатимиз раҳбари амалга оширилган ишларни кўздан кечирар экан, Ўзбекистонда келувчи хорижлик меҳмонлар юртимиз билан танишуви аэропортдан бошлашнинг доим эътиборда тутиш зарурлигини таъкидлади. Аэропортда хизмат кўрсатиш, хусусан, технологик хизмат кўрсатиш янги йўлга қўйилган эса-да, уни безасуда даянганга етарлича эътибор қаратилмаган. Хусусан, ташкарида ён-атрофга кўпроқ даража ўтказилиб, кичик меъморий шакллари ифодаладиган ўсимликлар кўпайтирилса, ичкарида маълумотлар таъбири қўйилса, мақсадга мувофиқ бўларди.

Президентимиз терминал хизматчилари, боқжоначилар, чегарачилар ва хавфсизлик учун маъсул бўлган ходимлар билан суҳбатлашди. Айтиш кераки, аэровокзал таъмирдан чиққан, йўловчиларга хизмат кўрсатишнинг савияси билан бирга суръати ҳам ошди. Қайдан ўтиш, боқжона текшируви, чегарадан ўтказиш илгаригидек кўп вақт олмай-

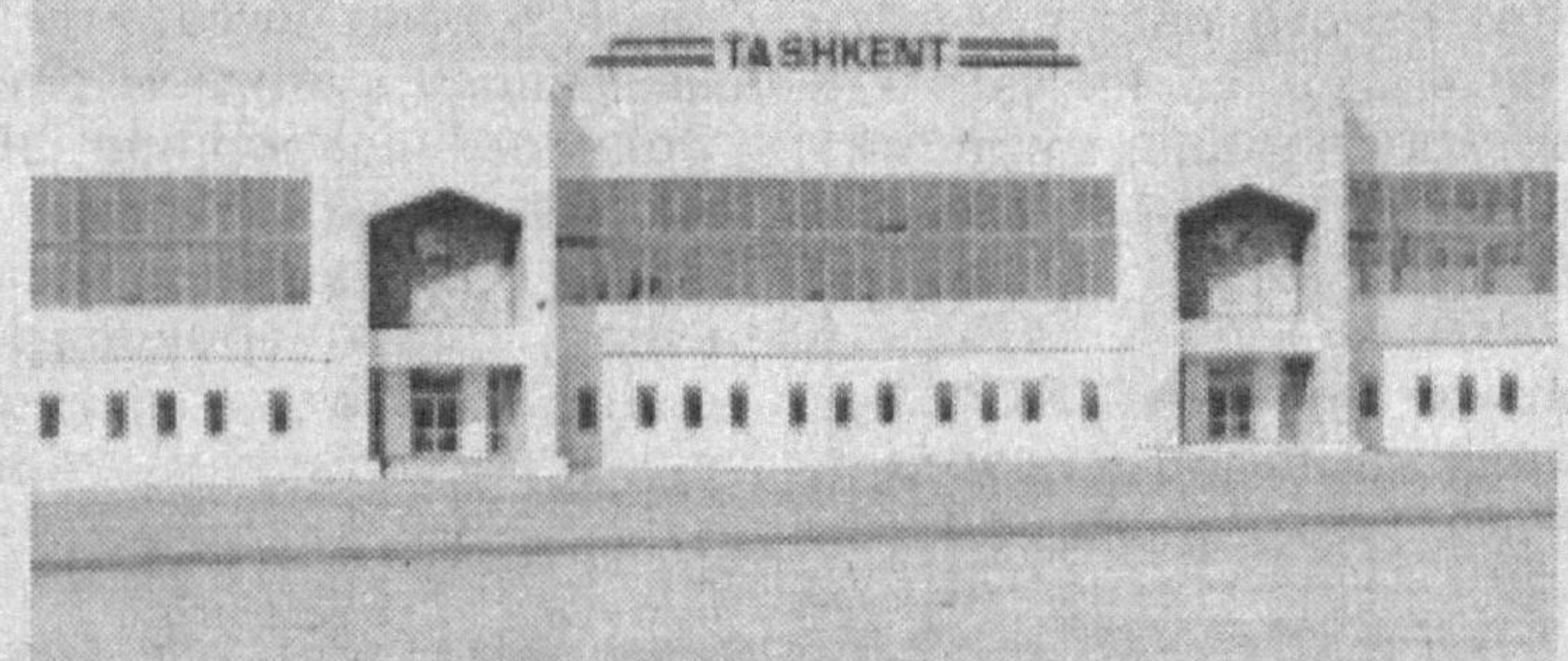
ди. Хавфсизлик хизмати ҳам ўта замонавий техника билан таъминланган. У барча турдаги хавфли буюмлар ва куролларни қисқа фурсатда аниқлаш имконига эга. Ислам Каримов В.Чалов номидagi Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг янги маҳсулоти - ИЛ-114-100 русумли самолётни кўздан кечирди. Бу ҳаво кemasининг энг муҳим афзалликларидан бири - тежам-

корлигидир. Ўзбекистонда ички катновларни амалга оширадиган асосий самолётлар - Ан-24 ва Як-40 ундан 2-3 хисса кўп ёқилги талаб қилади. Шовқини ҳам ўта баланд. Бу жихатдан ИЛ-114-100 Халқаро фуқаро авиацияси ташкилотининг (ICAO) барча меъёрий талабларига мосдир.

Уни эски модел - ИЛ-114 билан солиштирганда яна куйидаги ўзгаришларни қайд этиш мумкин. Парвоз узоқлиги 250 километрга узайган, ҳавога кўтарилиш учун эса 200 метр кам масофа талаб этилади. Двигател қуввати 250 от кучига кўпайган. Қолаверса, ИЛ-114да ҳавода бошқа самолёт билан хавфли яқинлашувдан оғохлантириш тизими йўқ, сув ва электр таъминоти хозиргидек такомиллаштирилган эди. Янги самолёт хорижий мамлакатларга ҳам, Ўзбекистондаги учмиш-кўниш йўлагини нисбатан қисқа бўлган маҳаллий аэропортларга ҳам қатнай олади, ҳар қандай об-ҳаво шароитида парвозни амалга ошираверади.

Шундай қилиб, Ўзбекистоннинг марказий ҳаво дарвозаси янги, замонавий қиёфа касб этди, хизмат кўрсатиш даражасини кескин оширди, самолётларимиз парки эса янги, замонавий самолётлар билан бойимокда.

(ЎзА).



## Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ҚАРОРИ

### Стандартлаштириш, метрология ва маҳсулотлар ҳамда хизматларни сертификатлаштириш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида

Стандартлаштириш, метрология ва маҳсулотлар ҳамда хизматларни сертификатлаштириш тизимини янада такомиллаштириш, унинг замонавий халқаро нормалар ва талабларга мувофиқлигини таъминлаш, шунингдек, халқаро стандартлардан фойдаланиш асосида мамлакатимизда ишлаб чиқарилган маҳсулотларнинг рақобатбардошлигини ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон давлат стандартлаш, метрология ва сертификация маркази («Ўздавстандарт») Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлигини ташкил қилиш.

2. Қуйидагилар: Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлигининг асосий вазифалари этиб белгилансин:

Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча жисмоний шахслар ва ҳўжалик юритувчи субъектлар томонидан «Стандартлаштириш тўғрисида», «Метрология тўғрисида», «Маҳсулотлар ва хизматларни сертификатлаштириш тўғрисида», «Ўзиқ-овқат маҳсулотининг сифати ва хавфсизлиги тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунлари ҳамда стандартлаштириш, метрология ва сертификация тизимини ўз ичига олган ҳолда тузиш ва белгиланган тартибда тасдиқлаш; халқаро стандартлар бўйича маълумотларнинг ягона ахборот базасини яратиш; мажбурий тартибда сертификатланадиган маҳсулотлар ва хизматларнинг янги рўйхатини, уларни ҳар йили янгидан пайдо бўлган маҳсулотлар ва хизматлар турларини, шунингдек, жорий этилаётган янги технологиялар ва материалларни ҳисобга олган ҳолда тузиш ва белгиланган тартибда тасдиқлаш; маҳсулотлар ва хизматларни сертификатлаштиришнинг янги тартибини ишлаб чиқиш ва унга риоя этилишини назорат қилиш; замонавий давлат стандартлари ва эталонларини ишлаб чиқиш ва уларни халқаро тизимлар билан уйғунлаштириш;

турдош маҳсулотлар стандартларини ишлаб чиқиш бўйича тармоқ тузилмаларини ташкил этишга кўмаклашиш, улар фаолиятига илмий-методик раҳбарликни ва назоратни таъминлаш; маҳсулотлар ва хизматлар синовини ўтказиш ва сертификатлаштиришнинг замонавий тизимини ташкил этиш.

3. Белгилаб қўйилсинки, Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлигининг ҳуқуқ ва мажбуриятлар бўйича «Ўздавстандарт» марказининг ҳуқуқий вориши ҳисобланади.

4. Қуйидагилар: Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлигининг ташкилий тузилмаси ва унинг марказий аппарати тузилмаси; ҳудудий стандартлаштириш ва метрология бошқармалари аппаратининг намунавий тузилмаси;

Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлиги тўғрисидаги Низом тасдиқлансин.

5. Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлиги марказий аппарати ходимларининг чекланган сони 54 киши (хизмат кўрсатувчи ходимлардан ташқари) ва унинг ҳудудий бўлиналари ходимларининг чекланган сони 170 киши этиб белгилансин.

Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлигининг бош директори ҳодимларининг белгиланган чекланган сони доирасида бошқарув тузилмасига ўзгаришлар киритиш ҳуқуқи берилсин.

6. Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлигига бош директорининг икки нафар ўринбосари ва шахсий таркиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланадиган 7 кишидан иборат ҳайъат бўлишига рўхсат этилсин.

Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлигининг бош директори томонидан лавозимга тайинланадилар ва лавозимдан овоз қилинадилар.

7. Белгилаб қўйилсинки, ҳудудий стандартлаштириш ва метрология бошқармалари бошлиқлари Қоракалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари билан келишган ҳолда Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлигининг бош директори томонидан овоз қилинадилар.

8. Қуйидагилар: қайта ташкил этилаётган «Ўздавстандарт» марказий аппарати ва ҳудудий бўлиналарида аккредитация қилинган сертификатлаштириш органлари ва синов лабораториялари негизида Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлигининг ҳўжалик ҳисобидagi Республика синов ва сертификация агентлиги маркази; қайта ташкил этилаётган «Ўздавстандарт» марказий аппаратининг ҳўжалик ҳисобидagi ўлчов ва калибрлаш бўлимлари негизида ҳўжалик ҳисобидagi Республика метрология хизматлари кўрсатиш маркази ташкил этилсин.

9. Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлиги икки ҳафта мuddатда Республика синов ва сертификация агентлигининг кўрсатиш маркази тўғрисидаги низомлани ишлаб чиқсин ва белгиланган тартибда тасдиқлансин.

10. Белгилаб қўйилсинки, синов ва сертификация агентлигининг Республика синов ва сертификация агентлиги маркази ва унинг ҳудудий органларига, шунингдек, тегишли синов лабораторияларига эга бўлган ва белгиланган тартибда «Ўздавстандарт» агентлигидан аккредитация қилинган турдош маҳсулотларни сертификатлаштириш бошқа органларига юкланади.

11. Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкис қўмитаси Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлигини билан биргаликда бир ой мuddатда «Эталон» заводлари, фирма дўкони бўлган бошмахонанинг қийматини баҳолаш ҳамда уларни хусусийлаштириш жадвалини тасдиқлаш, уларнинг устив фондларида давлат ўлуши 25 фоиз бўлишини назарда тутсин, ушбу ўлушларни «Ўздавстандарт» агентлигига ишончи бошқарува берсин.

12. Стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлигининг ривожлантириш бўйича Идоралараро кенгаш ташкил этилсин.

Қуйидагилар Идоралараро кенгашнинг асосий вазифалари этиб белгилансин: стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлигининг ҳудудий бўлиналари билан биргаликда ишлаб чиқишнинг ташкил этиш; стандартлаштириш, сертификация агентлигининг ривожлантириш, такомиллаштириш ва унинг ягона тизимини яратиш комплекс дастурларини ишлаб чиқиш ва Ўқуматга киритиш; вазирликлар, идоралар ва ҳўжалик бирлашмалари техник қўмиталарининг стандартлаштириш ва сертификация фаолиятини мувофиқлаштириш.

13. «Ўздавстандарт» агентлиги ҳузурида стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлигининг ривожлантириш маҳсулоти жағфармаси ташкил этилсин.

Қуйидагилар маҳсулоти жағфармаси шакллантириш манбалари этиб белгилансин: стандартлар, метрология ва сертификация агентлигининг мажбурий талабларини бузганлик учун жаримлар;

давлат инспекторларининг маҳсулот сотилиши (етказиб берилиши, сотилиши)ни тақиқлаш тўғрисидаги ёзма кўрсатмаларининг ҳўжалик фаолияти юритувчи субъектлар томонидан бузилганлиги учун жаримлар;

сертификация агентлигининг органларини ва синов лабораторияларини аккредитация қилганлик учун тўлов;

Республика метрология хизматлари кўрсатиш маркази, Республика синов ва сертификация агентлиги маркази ва унинг таркибига кирувчи аккредитация қилинган сертификация агентлиги органлари ҳамда синов лабораторияларининг даромадларидан 20 фоиз маблағлар.

Белгилаб қўйилсинки, маҳсулоти жағфарма маблағлари илмий-техника ишланмаларини, қонун ҳужжатларини ва норматив ҳужжатларини ишлаб чиқиш, Стандартлар ва эталонлар давлат реестрлари юритиш, стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлигининг соҳаси моддий-техника базасини ривожлантириш маблағ билан таъминлашга йўналтирилади.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлигини билан биргаликда Маҳсулоти жағфармаси шакллантириш ва унда фойдаланиш тартиби тўғрисидаги Низомини бир ой мuddатда ишлаб чиқсин ва белгиланган тартибда тасдиқлансин.

14. Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлиги мажбурий тартибда сертификатланадиган маҳсулотлар ва хизматларнинг янги рўйхатини ўн кун мuddатда ишлаб чиқсин ва Вазирлар Маҳкамасига киритсин;

Бир ой мuddатда 2003-2005 йилларда Ўзбекистон Республикасининг миллий эталон базасини янада ривожлантириш учун зарур эталонлар ва юқори анволикка эга бўлган ўлчов воситаларининг барча манфаъдор вазирликлар ва идоралар билан келишилган рўйхатини тузиш ва Вазирлар Маҳкамасига киритсин;

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги билан биргаликда икки ҳафта мuddатда стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлигининг тартибга солинувчи равишда фойдаланиладиган зарур норматив ҳужжатлар рўйхатини белгиланган ҳамда жорий йил охиригача уларнинг ишлаб чиқишини ва белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказишини таъминласин;

манфаъдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда стандартлаштириш, метрология ва сертификация агентлигининг тартибга солинувчи равишда фойдаланиладиган зарур норматив ҳужжатлар рўйхатини белгиланган ҳамда жорий йил охиригача уларнинг ишлаб чиқишини ва белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказишини таъминласин;

15. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги «Ўздавстандарт» агентлиги, манфаъдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой мuddатда амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришларни ва қўшимчалар тўғрисидаги қонун лойиҳасини жорий йил охиригача ишлаб чиқсин ва белгиланган тартибда Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

16. Мақкур қарорнинг баҳарлишининг назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазирлиги У.Султонов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И.КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 2002 йил 3 октябрь

## ПУСАН: СПОРТЧИЛАРИМИЗНИНГ ЗАФАРЛИ ОДИМЛАРИ

Жанубий Корейанинг Пусан шаҳрида бошланган XIV Осиё ўйинларида иштирок этаётган ўзбекистонлик спортчилар юқори натижаларга эришмоқда.

Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси матбуот марказидан ЎзА муҳбирига маълум қилишларича, дзюдочиларимиз Фарход Тўраев ва Вячеслав Перетейко бронза медалига сазовор бўлган.

Ўзбекистонлик академик эшак эшувчиларнинг ҳам эришаётган натижалари ёмон бўлаётгани йўқ. Эрақлар ўртасида турткил эшак эшувчиларимиз Хитой жамоасидан кейин иккинчи ўринни эгаллаган бўлса, қизларимиз турткил маррага учинчи бўлиб этиб келган. Шунингдек, Севара Фаниева ҳамда Анна Кузнецовадан иборат жуфтлик кумуш медални қўлга киритган. Саккизлик мусобақаларида қатнашган академик эшак эшувчиларимиз бронза медалига сазовор бўлган.

## ИЛК ОЛТИН МЕДАЛ!

Пусанда ўтказилаётган Осиё ўйинларида ҳамюртларимиз олтин медал жағғаришини бошлади. Мусобақаларнинг дастлабки кунини Ўзбекистон тарма жамоасига дастлабки медал - бронзани келтирган велоспортчи Сергей Крушевский 169,4 километр масофага ўтказилган навбатдаги пойгада 4 соат 17 дақиқа ва 59 сония натижа билан маррани биринчи бўлиб кесиб ўтди. Ушбу мусобақада иштирок этган яна бир велопойгачимиз Рафазъл Нуритдинов бешинчи ўринни эгаллади.

Осиё ўйинлари медалларини жағғариш бўйича Хитой делегацияси пешқадамлик қилмоқда. Ўзбекистон тарма жамоаси эса ҳозирча битта олтин, тўртта кумуш ва олти та бронза медал билан еттинчи ўринда. (ЎзА).

## Касаба уюшмаларидан хатлар

### 1 ТОВОН ПУЛИ ҚЎЛГА ТЕГДИ

Каердаки фуқароларнинг ижтимоий-иқтисодий ҳимояси янги йўлга қўйилган бўлса, ўша жойда турмуш фаровонлашиб, меҳнат самарадорлиги ҳам ортиб бораверади. Андижон вилоят ҳокимлиги ва касаба уюшмалари Кенгаши ўртасида тузилган битимга эҳтиёжманд оилаларни ҳар жихатдан қўллаб-қувватлашни қафолатловчи маҳсул бандлар киритилганлиги айтилган бўлди.

Имтиёزلардан фойдаланиш, аҳолининг меҳнат ва турмуш муҳофазасини таъминлаш устидан пухта назорат ўрнатилган. Келаятган хатлар, муножаатлар ижросидан меҳнаткашлар қониқиб хосил қилаётганлигининг боиси шундан.

Номалар — дил рози. Улар талаблар, истаклар, ёруғ орзулар акс-садоси ҳамдир. Ҳаёт тасодифларга бой. Аҳмадjon Хўжабод туман жамоа курилиши корхонаси иштиёридаги бетон қорихиша шеҳида ишлаб юрарди. Эҳтиётсизлик, бунинг устига ишхонадаги меҳнат муҳофазасига доир кўсурулар панд берди. Агрегатнинг айланма қозонига қорихиша ташлаётганда, занжирли узатма бармоқларини юлиб кетди. У II-гурух ногирони бўлиб қолди. Корхона иш ҳақининг 40 фоизи миқдоридан нафақа тўлай бошлади.

Кўнгилсизлик бу билан тугамади. Кўнимсизлик, таъминотдаги узиллишлар, курилиш сифатининг пастлиги, шартнома мажбуриятларини баҳарлишдаги суботсизликлар буюртмачиларни беъзирди. Оқибатда корхона ҳўжалик суди қарори билан банкрот деб эълон қилинди.

Молиявий таназзул жабрини энг аввало Аҳмадjonга ухшаган ижтимоий ҳимояга муҳтожлар тортиди. Корхона фаолиятини тўхтатгач, нафақа тўланмай қўйди. Наҳот излаб қасабақумга учрашди. Хатто вилоят ҳокими, номига ҳақ-ҳуқуқларининг тикланишини сўраб ариза битди.

ёрдами билан қизқидилар. Туман марказий касалхонаси шифокорлари ёрдамида оиладагилар тиббий кўриқдан ўтказилиб, нархи арзонлаштирилган дори-дармонлар таъминоти йўлга қўйилди.

Туман ижтимоий-таъминот бўлими бошлиғи И.Абдуллаев билан мулоқот ўтказилди. Мудирга қорихона банкрот бўлганлиги боис тўланмаётган тоvon пуллари ижтимоий-таъминот бўлими маблағлари ҳисобидан қоплашни тавсия этилди. Бунда Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 23 декабрдаги қарори билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикасининг бюджетдан ташқари пенсия жағғармасининг маблағларини шакллантириш ва сарфлаш тўғрисида»ги Низоми асос қилиб олинсини тўшунтирилди.

Мулоқотда нафақахўрга коммунал хизмат, шунингдек, ер солиғи тўлашдаги қўшимча имтиёزلардан баҳраманд бўлиш ҳақида қатор маслаҳатлар берилди. Ногиронга кечтирилган тоvon пули эъдилик билан тўланиши белгиланди.

Ойнинг ўн беш қоронғи бўлса, ўн беш ёруғ, дейдилар. Аҳмадjon Исмомовлар оиласи энди ўзидан тинчиган. Ҳақ-ҳуқуқлари тикланиб, нафақа пуллари қўлга теяпти. Гапнинг аввали, рўзгорга ҳам барака кирган.

Янгида хўшбабарнинг гувоҳи бўлди. Аҳмадjon Исмомов Кенгаш қабулхонасига «Ишонч» телефони орқали қўнғор қилиб, хондон номидан ўз миннатдорчилигини билдирди. Дил сўзларини матбуот орқали чоп этилишини ўттиб сўради.

Меҳр-оқибатга нима етсин!

Собирjon РЎЗИМАТОВ, «Ишонч» муҳбири.

# МЕХНАТ БОЗОРИ ВА БАНДЛИК МУАММОСИ

Ишсизликка ижтимоий ҳодиса сифатида баҳо беришда табиат томонидан ҳар бир инсонга инъом этилган талаб ва эҳтиёжлар йиғиндисини, меҳнат қилиш қобилиятини ҳам эътиборга олиш зарур. Фарб социологларининг берган баҳосига кўра, ҳатто демократик жиҳатдан ривожланган ҳар қандай жамиятда одамлар бир хил ҳақ-хуқуқларга эга бўлиши билан бирга, самарали меҳнат қилишнинг эҳтиёж ва имкониятлари жиҳатидан бир-биридан фарқланишади. Қобилиятли, ташаббускор, шижоатли ва ҳ. имкониятларга эга бўлган кишилар мавжуд жамият таркибининг атиги 5 фоизини ташкил қилар экан. Чекланган эҳтиёж ва қобилиятга эга бўлган, боқимондалик кайфиятидаги кишилар замонавий жамиятларда 25 фоизга тенг бўлиб, жамият аъзоларининг қолган қисми ушбу «қитъа»лар орасида жойлашар экан. Албатта, одамлар қандай эҳтиёж ва имкониятларга, қобилиятга эга бўлишидан қатъи назар уларнинг ҳар бири қонун олдига тенгдир ва жамиятда шаклланди маънавий-ахлоқий муҳитга бўйсиниши шарт. Бу ҳуқуқий-демократик ва фуқаролик жамиятининг асосий шартлари ҳисобланади.

Умуман олганда, фарб иқтисодларининг таъкидлашчи, иқтисодий жиҳатдан ривожланган давлатларда меҳнатга лаёқатли аҳоли сони ҳисобидан ишсизлик даражаси 4 фоиз атрофида бўлса, бу нормал ҳолат, деб қабул қилинган. Шу билан бирга, тараққий этган давлатларда бандлик даражасини ҳисобга олиш, ишсизларни вақтинчалик нафақалар билан қўллаб-қувватлаш ва ҳоказолар тизими шаклланди бўлиб, бу борада кўп йиллик тажриба мавжуд. Энг муҳими, уларда реал меҳнат бозори шаклланди ва бозор иқтисодиётининг бош талабидан келиб чиқиб, ишчи кучи товарга айланган. Яъни ишчи кучи унга бўлган талаб ва тақлифдан, машғул турлари ва шакллари бўйича мақсаддан келиб чиқиб меҳнат бозорида тақсимланган.

Хозирги кунда Ўзбекистонда ҳам шу йўлдан борилмоқда ва меҳнат бозорини вужудга келтириш учун керакли чора-тадбирлар кўрилмоқда. Тўғри, ушбу масалада Ўзбекистон контексти ўзига хос хусусиятга эга, яъни аҳоли таркибида ёшларнинг кўпчилиги (деярли 60 фоиз), айрим ҳудудларда аҳолининг зич жойлашганлиги (масалан, Андижон вилоятида ҳар бир кв.км.га

500 кишидан ортиқ аҳоли тўғри келади), қишлоқда меҳнат захираларининг ортиқчилиги ва бошқалар республикада аҳолини иш билан таъминлаш муаммосининг ечимини топишда қийинчиликлар туғдиришмоқда. Лекин бундан хавфсизраб, фақат ижтимоий оқибатларни ўлчаш билангина шуғулланиш нотўғри йўлдир. Балки, бандлик муаммосига табиий жараён сифатида қараб, унинг ечимини топишда кўп соҳаларда бўлгани каби ўзига хос йўлни танлашимиз зарур.

Муҳими, юртобшимиз таъкидлаганидек, одамларнинг бир қисми ишсиз қолса, қашшоқлар кўпайиб кетади, деган нотўғри

тез ўсиб бораётган меҳнат захираларини иш билан таъминлаш ва уларни ишсизликдан ҳимоя қилиш учун меҳнатталаб ишлаб чиқариш корхоналарининг фаолияти тўхтаб қолишдан асралди ҳамда ишлаб чиқаришни такомиллаштиришга аҳамият берилди, яъни республика миқдорида иш билан тўла бандлик сиёсати олиб борилмоқда.

Ҳар йили, асосан қишлоқ жойларда - аҳолининг қўшимча ўсиши юқори бўлганлиги туфайли -350 мингдан ортиқ иш жойи яратилади. Мамлакатдаги ишсизликнинг статистик (расмий) кўрсаткичлари катта эмас - 0,5-0,6 фоиз. Бироқ бу кўрсаткичлар, биринчидан, банд бўлма-

боғлиқлигини тасдиқламоқда. 2002 йил 1 январ ҳолатига кўра Ўзбекистонда 201,9 минг КЎБ субъектлари рўйхатдан ўтган, улардан 34,2 минг 2001 йилда қайд этилган. Кичик ва ўрта тадбиркорликнинг мамлакат ЯИМ-да (удельный вес) ўтган йил давомида 31 фоиздан 33,8 фоизга етди (деҳқон ҳўжаликларисиз - 21,6 фоиздан 24,4 фоизга). Фаолият кўрсатаётган КЎБ субъектлари республика аҳолисининг ҳар 1000 киши ҳисобига бтадан 7,1тага етди, натижада 372 минг янги иш ўринлари ташкил этилди. Бу кўрсаткич 2000 йилдагидан 180 мингтага кўпдир. Бугунги кунда мамлакат иқтисодиётида банд бўлган одамларнинг қарийб 60 фоизи КЎБ субъектларида фаолият кўрсатмоқдалар. Ушбу рақамлар ишсизлик муаммосининг ечимини топишда тадбиркорликнинг имкониятлари чексиз эканлигиндан далолат беради.

Шундай қилиб, юқорида қайд этилган фикрлар юзасидан куйидаги хулосага келиш мумкин:

Меҳнатга лаёқатли аҳолини иш билан таъминлаш нафақат Ўзбекистон, балки бутун жаҳон учун хозирги даврнинг энг долзарб муаммоларидан бири ҳисобланади. Ҳатто ривожланган давлатлар тажрибаси ҳам бунга тасдиқламоқда.

Ялпи аҳолини иш билан таъминлашга интилган собиқ иттифокнинг тажрибаси жамиятда боқимондалик иллатининг келиб чиқишига олиб келди. Моддий манфаатдорлиги йўқ, мулкий муносабатлар қилиб ташланган бу даврда иқтисодиётнинг табиий ривожланиш хусусиятлари инкор этилди.

Энг асосийси, ишсизликка реал қараб, уни ҳар қандай жамият учун табиий ҳодиса сифатида эътироф этиш унинг хавфли жиҳатлари ва кўринишларига барҳам бериш имкониятини беради.

Немис иқтисодчиси Вернер Зомбарт иқтисод, бу маданиятдир, деб таъкидлаган эди. Шарқона ҳаёт тарзи, аждодларимиздан мерос бўлиб қолган ахлоқий нормалар бугунги кунда ҳам ўз кучини йўқотгани йўқ. Шунинг учун жамиятимизда рўй бераётган ўзгаришлар ана шу қадриятлар тизими таъсирида бўлса, шаклланиб бораётган иқтисодий маданиятимизнинг юксалиб боришига ва охири оқибат вужудга келаётган муаммоларни ўз вақтида эҳтиросларсиз маданий ечимини топиш имконияти ошиб бораверади.

**Шавкатхон РАҲМАТУЛЛАЕВ,**  
тарих фанлари номзоди.

## Долзарб мавзу

тасаввурдан халос бўлиш пайти келди. Меҳнат бозори бўлмаса, ишчи кучи товарга айланган бўлса, бозор муносабатлари тўғрисидаги гап-сўзлар оғизда қилиб кетади.

Маълумки, аҳолини иш билан таъминлаш давлатимиз сиёсатининг стратегик йўналишларидан бири ҳисобланади. Шунинг учун ушбу тизимда реал меҳнат бозорини шакллантириш, меҳнатга лаёқатли ҳар бир кишига ўз меҳнати билан оиласининг турмуш даражасини яхшилаш имконини берадиган шароитни яратиш бўйича бир қанча давлат дастурлари қабул қилинган. Меҳнат бўйича хозирги давлат сиёсатининг асосини меҳнат ва аҳолини иш билан таъминлашнинг куйидаги йўналишлари ташкил этди:

кўп укладли мулкчиликка ва бозор иқтисодиётига асосланган меҳнат бозорини шакллантириш, давлат ва нодавлат тизимлари маблағлари ҳисобидан ишлаб чиқаришни таркибий жиҳатдан қайта тузиш ва шунга кўра меҳнат захираларини тақсимлаш;

ишчи кучига эҳтиёж ва унга бўлган талабни иқтисодий ва ҳуқуқий воситалар орқали тартибга солиш; ишсизларнинг ва меҳнат бозорида рақобатлаша олмайдиган аҳоли табақаларининг (қасб-хўнарга эга бўлмаган ёшлар, болали аёллар, ногиронлар ва бошқалар) ижтимоий ҳимоясини таъминлаш учун махсус тадбирларни кўриш; ишчи кучи сифатини ошириш (қасбга ўқитиш, қайта ўқитиш, малакасини ошириш тизимини такомиллаштириш), аҳолининг иқтисодий фаолигини ривожлантириш ва кичик бизнесни қўллаб-қувватлаш.

Шу мақсадда, ишчи кучини,

ган аҳолининг фақат ишсиз сифатида расмий равишда меҳнат биржаларида рўйхатга олинган тоифасинигина акс эттиради. Иккинчидан, ушбу кўрсаткич тўққиз йил ичида уч маротаба ортди (1999 йилда рўйхатга олинган ишсизлар сонига 5 мингдан зиёд киши қўшилди).

Шунга қарамай, яширин ишсизлик даражасини аниқлашнинг халқаро методологияси асосида ўтказилган тадқиқотларга кўра Ўзбекистонда яширин ишсизлик йилдан-йилга камайиб бормоқда. Масалан, 1997 йилда бу кўрсаткич қарийб 10 фоизни ташкил этган бўлса, 1999 йилда у 6,8 фоиз даражасига тушди. Шу билан бирга, ҳеч қандай давлат рўйхатидан ўтмаган, бироқ, бирон-бир меҳнат фаолияти билан машғул бўлиш ҳодисаси республикада кенг ёйилган. Масалан, 1998 йилда тадбиркорлик билан шуғулланаётган 82 минг жисмоний шахс ўртасида ўтказилган сўровлар улардан 30 фоиздан ортиқроғи солиқ идоралари рўйхатидан ўтмаганлигини кўрсатди. Айрим ҳудудларда бу кўрсаткич ўртачадан анча юқорирақдир (Хоразм вилоятида. - 40,4 фоиз, Тошкент шаҳрида. - 38,8 фоиз, Фарғона вилоятида - 37,9 фоизни ташкил қилди.). Албатта бу ўтиш даврининг ўзига хос хусусиятларидан бири ҳисобланади, лекин бу турдаги фаолиятлар яширин иқтисодиётнинг асосини ташкил қилиб, давлатга зиён етказиши мумкин эмас.

Умуман олганда, жаҳон амалиоти ва Ўзбекистоннинг ўзига хос шарт-шароитлари бандлик масаласини ҳал қилишдек масъулиятли вазифани кичик ва ўрта бизнеснинг (КЎБ) ривожланиш истиқболлари билан чамбарчас



Жарқўрган туманидаги «Халқобод» ширкат ҳўжалигида бу йил галла ва пахта ҳар қанонгидан ҳам эрта етилди. Ширкат ҳўжалигида 1725 гектар сўғорилмаган майдон бўлиб, шундан 760 гектарда «Оқўрғон-2» наъли пахта етилтирилди. Ҳўжалик далавларида шу кўнларда 102 нафар оилавий пудратчи шартнома асосида меҳнат қилмоқда.

Суратларда: теримчилар Раъно ва Хуршида Жавлиевалар; бош пудратчи Тожибой Сувонов. И.ХўЖАЕВ (ЎЗА) олган суратлар.

## Истиқлол шарофати

Фарғонадаги «Ўзсаламан» Ўзбекистон-Германия қўшма корхонасида 40 турдаги эркаклар, аёллар ва болалар пойфазали ишлаб чиқарилади. Корхона маҳсулотлари сифати жаҳон андозаларига тўлиқ жавоб бераётганлиги боис, буюртмачиларнинг

ўртача иш ҳақи 35 мингдан ошмоқда.

Корхонада бўлганимизда у ерда ишни ташкил қилиш чет эллик ҳамкорларнинг тажрибаси асосида олиб борилаётганлигига ғувоҳ бўлдим. Меҳнат жамоаси тўлиғича бир пайт-

# «UZSALAMAN»НИНГ 40 ТУРДАГИ ПОЙАФЗАЛИ

сони кескин ортиб бормоқда. Хозирда «Ўзсаламан»нинг Новосибирск, Омск шаҳарларида савдо марказлари доимий фаолият кўрсатмоқда. Москвада жаҳон савдо ярмаркасида корхонанинг алоҳида ўз ўрни бор.

— Ушбу йилнинг биринчи ярмида 108 минг АҚШ доллари миқдоридagi маҳсулотни хориждаги ҳамкорларга сотдик, - дейди корхона раҳбари Қодиржон Солиев. — Яқинда Афғонистоннинг «Камгар» фирмаси билан ҳамкорликда Мозори Шариф шаҳрида «Ўзсаламан-Камгар» қўшма корхонасини бунёд этиш ҳақида келишиб олдик. Ушбу йилнинг охирида эса у ўз маҳсулотларини бера бошлайди.

Айни кўнларда жамоа ишлаб чиқараётган пойфазалар ички бозоримизда ҳам ўз ўрни, нуфузига эга. Мамлакатимизнинг турли вилоят ва шаҳарларида корхонанинг 15 та фирма дўкони фаолият кўрсатмоқда. Ушбу йилнинг ўтган 6 ойи давомида 1 миллиард 266 миллион 931 минг сўмлик маҳсулот сотилди. Яқин орада эса Қорақалпоғистоннинг Эллиққалба туманида «Ўзсаламан»нинг филиали очилади. Бу ҳам унинг ички бозордаги улушини янада кўпайтиради.

— Қўшма корхонамизда 500 нафар киши меҳнат қилади, - дейди касаба уюшма кўмитаси раиси Одилжон Содиков. — Уларнинг 366 нафарини аёллар ташкил этади. Маъмурият билан ҳамкорликда ишчиларимизга қулай шарт-шароитлар яратиб беришга ҳаракат қилишимиз. Иш ҳақи ўз вақтида бериляпти. Айни кўнларда

да меҳнат таътилига чиқар экан. Бу ҳол ишлаб чиқариш ҳажми пасайишининг олдини олиш билан бирга, дастгоҳларни мукаммал таъмирлаб олиш имконини беради экан. Ходимлар ошонаси табиий гуллар ва манзарали кўрғазмалар билан безатилик ташкил этилган.

Шунингдек, ишчиларнинг ҳордиқ чиқаришлари учун Фарғона туманининг сўлим Водил қишлоғида дам олиш Уйи ташкил қилинган. Ушбу йилнинг олти ойи давомида 40 нафар ишчи-ҳодим «Чимён», «Темир-йўлчи», «Раққон», «Ўзбекистон», «Зиёлол», «Арсиф» сихатгоҳларида ўз саломатликларини тиклаб қайтишди. Ишчи-хизматчиларнинг соғлиқларини доимо назорат қилиб туриш учун вилоят кордиология маркази билан шартнома имзоланган.

Қарияларни қадрлаш йили муносабати билан эса корхонада ишлаган кекса пойфазалчилар, нафақажўрлар, меҳнат фахрийлари ҳолидан доимо хабар олиб турилибди. Уларга моддий ёрдам кўрсатилмоқда. Кам таъминланган оилаларнинг 10 нафар фарзандларига суннат тўйи қилиб берилди. Тўйболаларга бошдан оёк кийим-кечак ва улар номига очилган ҳисоб-рақамларига 25 минг сўмдан пул ўтказиб берилди. Шу каби хайрли тадбирлар учун 10 миллион сўмдан ортиқ маблағ сарфланди.

**Мўйдинжон СОБИТОВ,**  
«Ишонч» мухбири.

## ТАНЛОВ ВАШИНГТОНДА ЯКУНЛАНАДИ

Бухоро вилоят педагог ходимлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш институтида 1986-1987 йилларда туғилган, инглиз тилига қизиқувчи мактаб, лицей, коллеж ўқувчиларининг худудий танлови бўлиб ўтди. Бу ерда Бухоро ва Намойи вилоятлардан келган 600 нафар ўқувчиларнинг инглиз тили бўйича ёзма ва оғзаки билимлари синновдан ўтказилди.

Тест синовларида юқори натижаларга эришган иштирокчиларнинг жавоблари ҳамда иншолари Вашингтонга - Америка Халқаро таълим кенгаши қароргоҳига юборилди. Фоллиблар келгуси йилнинг май ойида маълум бўлади. Улар 2003 ўқув йилини АҚШда тахсил олмақда.

**Илхом САФАР,**  
ЎЗА мухбири.

## Бор бўл, оқибат!

Иқромжон түшлик қилгани дастурхонга эндигина ўтириб, пиёладаги чойга кўл узатган эди ҳамки, ўт ўчириш машина чинкиригидан хўшёр тортиди. Ҳўжалик хонадонларининг биринга ўт кетганлигини раис дарров англади. У кўчга отилди. Йўловчилардан бири Жўраҳон Турдалиеванинг хонадонига ёнган чиканлиги хабарини берди...

# ОТАЛАР ДУОСИ

Раис бошлиқ ёрдам гуруҳи хонадонга етиб келганда алаанга уйнинг томи узра ўрларди. Ўт ўчирувчилар эса олов ва тутун қаърида тилсиз ёв билан олишардилар. Ўрмон маҳалласидаги раис қарори чиқди. Унда ширкатга қарашли теракдордан янги уй қуриш учун 20 та уйбоп терак зарур миқдорда маблағ ажратилганлиги баён қилинганди.

Ширкатда кам таъминланган оилалар, етим-есирлар, бokuвчисини йўқотганлар учун озик-овқат маҳсулотлари ва пул маблағлари билан ҳомийлик ёрдами кўрсатиш яхши йўлга қўйилган. Шу кўнларда ҳўжалик аъзоларининг 5 нафар фарзанди ширкат маблағи билан олий ва ўрта ўқув мах-

сус юрлариди тахсил олмақда. Байрам ва бошқа маросимларда эҳтиёжманд фуқароларга 5 миллион сўмлик моддий кўмак берилди. Янги бугдой ҳосилидан 800 тонна галла оилаларга бепул тарқатилди.

Худуддаги гимназия, мактабнинг 70 ўринли 2 та синфхонаси жамоанинг маблағи эвазига таъмирдан чиқарилиди. Шунингдек, ҳар бири 140 ўринли 2 та болалар богчаси қурилиб ишга туширилди. Ҳўжалик аллақачон иқтисодий юксалиш йўлига чиқиб олган. Жорий йилда 345 гектар галла майдонининг гектарыдан 72 центнердан бугдой йиғиштириб олинди, ялпи ҳосил 300 тоннага яқинлашди. Шартномадан ошқинча иштирилган 70 тонна бугдой зарҳага, фуқаролар эҳтиёжи учун қолдирилди.

кўшма қарори билан мавсум илғорларини мукофотлаш учун бир миллион сўмлик маблағ ажратилган. Йигим-теримнинг ҳар беш куниди меҳнатқашларга даланинг ўзида иш ҳақи

берилмоқда. Шийпонда бепул иссиқ овқат ташкил этилган, болалар ва оналар дам олиш хоналари ишлаб турибди, табиий хизмат кўрсатиш яхши йўлга қўйилган. Пешқадамлар ҳам қимматбаҳо совғалар билан сийланмоқда. 60 центнерлик марра учун курашаётган Исмоилжон Йўлчиёв бошлиқ ижарачилар оиласининг ҳар бир аъзоси «беш кунлик»да 30 минг сўм атрофида иш ҳақи олаётдилар.

И.Маматовни идорада, хозиргина дала айланиб қайтган пайтда учурадик. Қўрак чўнтагига қристирилган «барақа» пахта чаногога кўзимиз тушди. Қизиқишимизни пайқаб ўзи гап очди: — Ижарачи Курвонали Қодиров пайкалидан келаётгандим. Каттаю кичик пахтазорда этак болаб теримга баҳоли кудурат кўмаклашмоқда. Қариялардан Мамат ота, Санталат аяларни шийпонда учратдим. Отаҳон, ондан қўшалоқ чанокни кўкрагимга тақиб, илоийим ширкатимиз, туманимизнинг ютуқлари кўшалоқ бўлсин, деб дуога кўл очдилар.

**Р. СОБИРОВ.**

# КИМ КИМНИ АЛДАЯПТИ?

Баъзан сотувчи йўл қўйган оддий хато текширувларнинг чуқурлашувига сабаб бўлади. Шаҳрисабз тумани «Шарбат» хусусий фирмасига қарашли дўкон сотувчиси Зайниддин Хидоев ўша кун 26,4 минг сўм савдо пулини назорат касса машинасида ўтказиб, ҳаридорга чек берганида олам ғулистон эди. Лекин у бундай қилмади.

Текширув давомида савдога қўйилган 232 минг сўмлик спиртли ичимликларнинг кириш ҳужжатлари йўқлиги, 20 миллион 247,4 минг сўмлик спиртли ичимлик фирма раҳбари Баҳром Шодиевга чиқим қилинганлиги, лекин бу пул банк муассасаларига топширилмаганлиги аниқланди. Ушбу ҳолат юзасидан дарҳол баённома тузилиб, қонуний чора қўриш учун тегишли идораларга юборилди.

Туман давлат солиқ инспекцияси ходимлари ўтган ойларида турли йўналишлар бўйлаб текширувлар ўтказиб, қатор ҳуқуқбузарликларни фўш этдилар. Давлат бюджетига 14 миллион 427,2 минг сўм қўшимча солиқ ва йғимлар ҳисобланди. Ҳуқуқбузарликка йўл қўйган фуқароларнинг 5 нафарини устидан жиноят иши қўзғатилди, иккита яширин цех фўш этилди, 85 нафар қонунбузарга нисбатан 1,5 миллион сўм маъмурий жарима қўлланилди.

Яқинда Қарши шаҳар давлат солиқ инспекцияси ходимлари Вазирлар Маҳкамасининг «Жисмоний шахслар томонидан Ўзбекистон Республикаси худудига товарлар олиб келинишини тартибга солиш тўғрисида»ги қарори ижросини текшираётган «Осиё» тижорат бозорини фаолият кўрсатаётган тадбиркор фуқаро Умидилло Зиёдовга дуч келдилар. У ҳисоб фўштарасиз ва сертификатсиз 42 турдаги автомобил эҳтиёт қисмлари ва радио-техника товарлари билан очиб савдо қилган экан. Рейд қатнашчилари бу ҳолат ҳукумат қарорига зид эканлигини тушунтирдилар ва савдога

қўйилган товарларни далилий ашё сифатида олиб қўйдилар. Умуман, ўтган ойларида вилоят худудидида фаолият кўрсатаётган 1400 дан ортиқ савдо ва хизмат кўрсатиш корхоналари ҳамда уларнинг шўбоқаларлари текширувдан ўтказилиб, 1326 ҳолатда қонунбузарликларга йўл қўйилганлиги аниқланди.

Вазирлар Маҳкамасининг «Пул маблағларининг банкдан ташқари муомаласини янада қисқартириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарор эътиборини бекор қилиш ҳамда истеъмоил товарларини олиб келиш ва Ўзбекистон Республикасининг ички бозоридида сотишни такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорлар ижросини таъминлаш йўлида ҳам тизим ходимлари фаол ҳаракат қилмоқдалар. Бугунги кунда шаҳар ва туман солиқ хизмати ходимларидан 21 нафари бевосита инкассация бўлимларига бириктириб қўйилган бўлиб, улар инкассаторлар билан ёнма-ён назорат ишларини олиб бормоқдалар.

Вилоятимизда инкассация жадвалига киритилган 1827 та субъект фаолият кўрсатапти. Кейинги кўнларда улар сони 12 тага ошди. Пул маблағларининг банкдан ташқари муомаласини қисқартириш юзасидан ўтказилаётган текширувлар давомида 52 ҳолат бўйича 40,5 миллион сўм назорат касса машинасига кириш қилинмаганлиги аниқланиб, тегишли чоралар қўрилди.

Ҳукумат қарорларини аҳоли ўртасида кенг тарғиб этиш мақсадида уларни плакат тарзида чоп этиб, аҳоли гавжум жойларга қўйди. Бозорлардаги радиоузеллар орқали қарорлар матни билан сотувчи ва харидорларни мунтазам таништириш бораёпти, солиқчиларнинг шарҳларини ташкил этяёпти. Бундан ташқари маҳалаларда, корхона ва ташкилотларда солиқ хизмат ходимлари билан солиқ тўловчиларнинг юзма-юз учрашувлари, «Энг интизомли солиқ тўловчи»де-

ган ном учун кўрик-танловлар ўтказилапти.

Яқинда «Самарқанд» маҳалласида ҳукумат қарорлари тарғиботига бағишланган катта йиғин бўлди. Унда Қарши шаҳридаги 62 та маҳалла оқсоқоллари ва фаоллари, тадбиркор ва фермерлар иштирок этдилар. Солиқ қонунчилигига оид саволлар кўп бўлди. Уларга вилоят давлат солиқ бошқармаси бошлиғи Нурмат Жўлибеков, Қарши шаҳар давлат солиқ инспекцияси бошлиғи Фуқрат Ражабов ва бошқа мутахассислар жавоб қайтардилар.

Вилоят давлат солиқ бошқармаси ўтган ойларида республикамиз худудиди импорт товарлар олиб келиб, улгуржи савдо-сотқ ишлари билан шуғулланувчи жисмоний шахсларга товарлар ва уларнинг реализациясини ҳисобга олиб бориш китобини ҳамда импорт товарларини улгуржи сотишда қўлланиладиган ҳисоб-варақ фактураларини тайёрлаб берди. Ушбу қайд китоби ва ҳисоб-варақ фактуралари инспекцияларда қатъий рўйхатда турувчи жисмоний шахсларга этказилди.

Шунга қарамай, айрим тадбиркор ва тижоратчилар амалдаги қонун-қоғдалар асосида иш юритишмаётганлари ажабланирдилар. Ҳукумат қарорлари ижросини таъминлаш юзасидан шаҳар ва туман давлат солиқ инспекциялари ўтказётган рейд ва текширувлар давомида кейинги тўрт ой ичида чет элларда ишлаб чиқарилган ва мамлакатимизга ноқонуний йўллар билан олиб келиб сотилаётган 84 миллион сўмлик товарлар белгиланган тартибда олиб қўйилди. Ҳуқуқбузарларга нисбатан 3,7 миллион сўм маъмурий жарима қўлланилди. Агар тадбиркорлик фаолияти билан ҳалол шуғулланмаса, бундай жарималар солинимасди, топилган даромад ёнларига қоларди.

**Қурбон ОЛЛАЕВОВ,**  
Кашқадарь вилояти давлат солиқ бошқармаси бўлими бошлиғи.



ДУШАНБА, 7

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕКАНАЛИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.45 «Тахлилнома» 8.45, ТВ маркет. 8.50 «Узбектеlevision» намоиши: «Музыка оҳанглари» 9.05 «Камалак». Болалар учун кинодастур 9.40 «Умар мазмуни» 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар 10.05 «Бошқача ҳаёт». Бадий фильм 11.35 Ўзбекистон телерадиокомпанияси хор жамоасининг концерти. «Болалар» сайёраси: 12.05 1. «Улғайиш погоналари». 2. «Олтин тож». Телевизион уйини 13.05 Эстрада тароналари. 13.30 «Ошин». Телевизион уйини 14.10 Осиё уйинлари кундалиги. 14.25 «Сихат-саломатлик». 14.45 «Олтин дала». Пахтакорлар учун дам олиш дастури. 15.20 Кундузги сеанс: «Мерос». Телевизион уйини 16.35 «Ифтихор». 17.00 «Бу ажиб фасл». Телевизион уйини 17.20 «Бешбармоқ». Тележурнал 18.10 «Оламни асранг!» 18.30 «Мулк». 18.45 «Бахтли воқеа». Телелотерея 19.15 Бир жуфт кўшиқ. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар 19.30 «Ахборот» (рус тилида) 20.00 Оқшом эртақлари. 20.15 Биржа ва банк хабарлари. 20.30 «Ахборот». 21.05 Ўзбекистон халқ артистлари 21.30 2002 йил - Қарияларни қадрлаш йили. «Париси бор уй» 21.55 «Спорт, спорт, спорт». 22.05 «Кирмизи аттиркул». Бадий фильм. 23.15 «Ахборот-дайжест». 23.35-23.40 Ватан тимсоллари.

ЎШЛАР ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури. 9.00 Давр тонги. 10.00 «Янги авлод» студияси: «Катта танаффус». 10.25 Саломатлик сирлари. 10.45 Мусикий лаҳзалар. 10.55 ТВ-анонс. 11.00 «Давр» ҳафта ичида. 11.30 «Доктор Финли». Телевизион уйини 12.25 Давр-news. 12.35 Қарияларни қадрлаш йили «Кадрият». 12.55 Болалар экран: «Рикки-Тики-Тави». 14.10 Кўхна оҳанглар. 14.20 ТВ-анонс. 14.25 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Телевизион уйини 15.15 Автосалтанат. 15.30 «Ҳақиқат чегараси». Сериал. 15.55 «Чеккиш-соғлиққа зарар». Телевизион уйини 16.05 «Уч плюс икки». Бадий фильм. 17.25 Кўрсатувлар дастури. 17.30 «Янги авлод» почтаси, болалар учун концерт. 17.55 Мультфильм. 18.05 ТВ-анонс. 18.10 Тафаккур ёлқинлари. 18.25 Спорт ҳафтанома. 18.40 Оқшом навалари. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.30 ТВ-анонс. 19.40 Кўхна оҳанглар. 19.50 Давр-интервью. 20.05 Марди майдон. 20.25 Ёшлик навалари. 20.45, 21.20, 22.35 Эълонлар 20.50 «Эсмеральда». Телевизион уйини 21.25 Ёшлик овози. 21.45 Олтин мерос. 22.00 Давр. 22.40 ТВ-анонс. 22.45 «Муҳаббат қаҳваси». Телевизион уйини 23.10 «Ёшлик» телеканалда спорт: «Нокаут». 23.35 Давр. 23.50 «Ҳақиқат чегараси». Сериал. 00.15 - 00.20 Хайрли тун!

ТОШКЕНТ ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Кўрсатувлар тартиби. 17.20 ТТВда сериал: «Гросс поинт» 3-қисм. 17.45, 19.15, 22.00 «Экспресс» телегазетаси. 18.05 «Мусликий меҳмонхона». 18.30, 20.00, 21.10, 22.20 «Пойтахт». Ахборот дастури. 18.50 «Аралаш». 18.15 «Сунги қахрамон-2». 20.00 «Время». 20.35 «Каменская». Сериал. 21.25 «Нигоҳ». 21.40 «Муҳаббат даври». Сериал. 22.35 FCN Ўзбекистон янгиликлари (инглиз тилида) 22.45 Киноногтоҳ. «Оқим». Бадий фильм. 00.20 «Ахборот» (рус тилида) 00.55 «Тунингиз осуда бўлсин!»

18.30 «Умид». Телелотерея. 19.00 «Мулк». 19.15 «Бир жуфт кўшиқ». 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар 19.30 «Ахборот» (рус тилида) 20.00 Оқшом эртақлари. 20.15 «Юзма-юз». 20.30 «Ахборот». 21.05 «Солиқ ва биз». 21.20 «Ўзбекистон» каналда илк маротаба: «Ошин». Телевизион премьераси 21.50 «Санъат дўстлиқ чорлайди». М. Раazzoкова. 22.20 «Тарих кўзгуси». 2-қисм. Шахрисабз шаҳрининг 2700 йиллиги олдидан. 1-қисм. «Спорт» дастури: 22.40 1. «Спорт, спорт, спорт». 2.Теннис бўйича «Челленжер» халқаро турнири. 23.30 «Ахборот-дайжест». 23.50-23.55 Ватан тимсоллари.

ЎШЛАР ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури. 9.00 Давр. 9.15 «Янги авлод» студияси: «Дунё ва болалар». 9.35 Давр-интервью. 9.50 Мусикий лаҳзалар. 10.00 ТВ-анонс. 10.05 «Эсмеральда». Телевизион уйини 10.35 Солиқ ҳақида сабоқлар. 10.50 Болалар экран: «Маугли». Мультфильм. 12.25 Ёшлар овози. 12.45 «Доктор Финли». Телевизион уйини 13.35 «Ёшлар» телеканалда спорт: Теннис. 14.15 Кўхна оҳанглар. 14.30 ТВ-анонс. 14.35 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Телевизион уйини 15.25 Ғазал соғинчи. 15.45 «Муҳаббат риштаси». Бадий фильм. 1-қисм. 16.55 Кўрсатувлар дастури. 17.00 «Янги авлод» студияси: «Спорт майдончаси», «Келинг, танишайлик».

ЎШЛАР ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури. 9.00 Давр. 9.15 «Янги авлод» почтаси, болалар учун концерт. 9.45 Бизнес-академия. 10.00 Мусикий лаҳзалар. 10.15 ТВ-анонс. 10.20 «Эсмеральда». Телевизион уйини 10.50 Ватан манзаралари. 11.10 Жаҳон жуғрофияси. 12.00 Ёшлар овози. 12.20 «Доктор Финли». Телевизион уйини 13.10 Белида белбоғи борлар. Ўзбек кураши бўйича IV жаҳон чемпионати. 13.30 Интерфутбол. 13.30 Кўхна оҳанглар. 15.20 ТВ-анонс. 15.25 «Аловуддиннинг сеҳри шамшироғи». Бадий фильм. 16.45 Жар ёқасида. 17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» студияси: «Дунё ва болалар». 17.25 «Мульттомоша». 17.40 ТВ-анонс. 17.45 Солиқ ҳақида сабоқлар. 18.00 Ғазал соғинчи. 18.25 Алопатрул. 18.40 Оқшом навалари. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 ТВ-анонс. 19.40 Кўхна оҳанглар. 19.50 Давр-интервью. 20.05 Марди майдон. 20.25 Ёшлик навалари. 20.45, 21.20, 22.35 Эълонлар 20.50 «Эсмеральда». Телевизион уйини 21.25 Ёшлик овози. 21.45 Олтин мерос. 22.00 Давр. 22.40 ТВ-анонс. 22.45 «Муҳаббат қаҳваси». Телевизион уйини 23.10 «Ёшлик» телеканалда спорт: «Нокаут». 23.35 Давр. 23.50 «Ҳақиқат чегараси». Сериал. 00.15 - 00.20 Хайрли тун!

ТОШКЕНТ ТЕЛЕКАНАЛИ

17.30 Болажон. 17.45 ТВ-анонс. 17.50 Ракурс. 18.10 Чемпион сирлари. 18.30 Каталог. 18.40 Оқшом навалари. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.35 Кўхна оҳанглар. 19.45 Далил ва шарҳ. Кадрлар тайёрлаш миллий дастури амалда. 20.00 Спорт-лото. 20.10 Очил дастурхон. 20.25 Муҳаббат кўшиқлари. 20.45, 21.20, 22.35 Эълонлар 20.50 «Эсмеральда». Телевизион уйини 21.25 Ватан ҳақида кўшиқ. 21.30 Ёшлар овози. 21.50 Олтин мерос. 22.00 Давр. 22.40 ТВ-анонс. 22.45 «Муҳаббат қаҳваси». Телевизион уйини 23.10 «Ёшлик» телеканалда спорт: Интерфутбол. 23.55 Давр. 1.00-1.05 Хайрли тун!

ТОШКЕНТ ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Кўрсатувлар тартиби. 17.20 ТТВда сериал: «Гросс поинт» 3-қисм. 17.45, 19.15, 22.00 «Экспресс» телегазетаси. 18.05 «Мусликий меҳмонхона». 18.30, 20.00, 21.10, 22.20 «Пойтахт». Ахборот дастури. 18.50 «Аралаш». 18.15 «Сунги қахрамон-2». 20.00 «Время». 20.35 «Каменская». Сериал. 21.25 «Нигоҳ». 21.40 «Муҳаббат даври». Сериал. 22.35 FCN Ўзбекистон янгиликлари (инглиз тилида) 22.45 Киноногтоҳ. «Оқим». Бадий фильм. 00.20 «Ахборот» (рус тилида) 00.55 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

Биринчи канал 6.30-8.00 16.30 Кўрсатувлар тартиби. 16.35 «Вести». 16.50 «Мультсеанс». 17.05 «Евроњуюс» янгиликлари. 17.15 Е. Петросяннинг «Кулгу панорамаси». 17.45 «Аралаш». 18.00 «Оилавий ришталар». Сериал. 19.00 «Рус рулеткаси». Телевизион уйини 20.00 «Время». 20.35 «Каменская». Сериал. 21.25 «Вакт хазинасидан». 21.40 «Муҳаббат даври». Сериал. 22.35 Киноногтоҳ. «Олтин ўримчак». Бадий фильм. 00.10 «Ахборот» (рус тилида) 00.45 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ЧОРШАНБА, 9

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕКАНАЛИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35, 17.55 ТВ маркет. 8.40 Газеталар шарҳи. 9.00 «Узбектеlevision» намоиши: «Афросиёб», «Водил». 9.20 «Соз сеҳри». 9.40 «Бахтимизга омон бўлинг». 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар 10.05 Аликфоб сабоқлари. 10.25 «Кирол Лир». Бадий фильм. 1-қисм. 11.35 «Чегарачи». 11.55 ТВ-анонс. 12.05 «Баркамол авлод орузи». 12.25 Теннис бўйича «Челленжер» халқаро турнири. 13.05 «Феруз» фольклор-этнографик ансамблининг концерти. 13.30 «Ошин». Телевизион уйини 14.10 «Онаси тиллодан». 14.30 Кундузги сеанс: «Мерос». Телевизион уйини 16.10 «Спорт, спорт, спорт». 16.20 «Ягона оилада». 16.50 Мусикий танаффус. «Болалар сайёраси»: 17.00 1. «Сеҳри харфлар ороласи». 2. «Болалиқнинг мовий осмони». 17.10 1. «Сеҳри харфлар ороласи». 2. «Болалиқнинг мовий осмони». 18.10 Мумтоз навалар.

11.45 Мусикий танаффус. 12.05 «Озода бўлса шаҳринг». 12.20 Теннис бўйича «Челленжер» халқаро турнири. 13.00 «Санъат дўстлиқ чорлайди». М. Раazzoкова. 13.30 «Ошин». Телевизион уйини 14.10 «Спорт, спорт, спорт». 14.40 «Тарих кўзгуси». 1-қисм. 14.40 Кундузги сеанс: «Бирни қириб шукур қил». Бадий фильм. 16.25 ТВ клип. 16.35 «Депутат». «Болалар сайёраси»: 16.55 1. «Цирк, цирк, цирк». 2. «Болалар ва катталар». 18.10 «Ўзбекистон: XXI аср ёшлари». 18.30 «Яши ният». Телелотерея. 19.05 «Соғлом она - соғлом бол». 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар 19.30 «Ахборот» (рус тилида) 20.00 Оқшом эртақлари. 20.15 FCN «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида) 20.30 «Ахборот». 21.05 Телемулоқот: Истеъмолчилар ҳуқуқи. 21.40 ТВ клип. 21.50 «Тарих кўзгуси». Шахрисабз шаҳрининг 2700 йиллиги олдидан. 2-қисм. «Спорт» дастури: 22.10 1. «Спорт, спорт, спорт». 2.Теннис бўйича «Челленжер» халқаро турнири. 23.00 «Ахборот-дайжест». 23.20-23.25 Ватан тимсоллари.

ЎШЛАР ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури. 9.00 Давр. 9.15 «Янги авлод» студияси: «Дунё ва болалар». 9.35 Давр-интервью. 9.50 Мусикий лаҳзалар. 10.00 ТВ-анонс. 10.05 «Эсмеральда». Телевизион уйини 10.35 Солиқ ҳақида сабоқлар. 10.50 Болалар экран: «Маугли». Мультфильм. 12.25 Ёшлар овози. 12.45 «Доктор Финли». Телевизион уйини 13.35 «Ёшлар» телеканалда спорт: Теннис. 14.15 Кўхна оҳанглар. 14.30 ТВ-анонс. 14.35 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Телевизион уйини 15.25 Ғазал соғинчи. 15.45 «Муҳаббат риштаси». Бадий фильм. 1-қисм. 16.55 Кўрсатувлар дастури. 17.00 «Янги авлод» студияси: «Спорт майдончаси», «Келинг, танишайлик».

ЎШЛАР ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури. 9.00 Давр. 9.15 «Янги авлод» почтаси, болалар учун концерт. 9.45 Бизнес-академия. 10.00 Мусикий лаҳзалар. 10.15 ТВ-анонс. 10.20 «Эсмеральда». Телевизион уйини 10.50 Ватан манзаралари. 11.10 Жаҳон жуғрофияси. 12.00 Ёшлар овози. 12.20 «Доктор Финли». Телевизион уйини 13.10 Белида белбоғи борлар. Ўзбек кураши бўйича IV жаҳон чемпионати. 13.30 Интерфутбол. 13.30 Кўхна оҳанглар. 15.20 ТВ-анонс. 15.25 «Аловуддиннинг сеҳри шамшироғи». Бадий фильм. 16.45 Жар ёқасида. 17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» студияси: «Дунё ва болалар». 17.25 «Мульттомоша». 17.40 ТВ-анонс. 17.45 Солиқ ҳақида сабоқлар. 18.00 Ғазал соғинчи. 18.25 Алопатрул. 18.40 Оқшом навалари. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 ТВ-анонс. 19.40 Кўхна оҳанглар. 19.50 Давр-интервью. 20.05 Марди майдон. 20.25 Ёшлик навалари. 20.45, 21.20, 22.35 Эълонлар 20.50 «Эсмеральда». Телевизион уйини 21.25 Ёшлик овози. 21.45 Олтин мерос. 22.00 Давр. 22.40 ТВ-анонс. 22.45 «Муҳаббат қаҳваси». Телевизион уйини 23.10 «Ёшлик» телеканалда спорт: «Нокаут». 23.35 Давр. 23.50 «Ҳақиқат чегараси». Сериал. 00.15 - 00.20 Хайрли тун!

ТОШКЕНТ ТЕЛЕКАНАЛИ

17.30 Болажон. 17.45 ТВ-анонс. 17.50 Ракурс. 18.10 Чемпион сирлари. 18.30 Каталог. 18.40 Оқшом навалари. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.35 Кўхна оҳанглар. 19.45 Далил ва шарҳ. Кадрлар тайёрлаш миллий дастури амалда. 20.00 Спорт-лото. 20.10 Очил дастурхон. 20.25 Муҳаббат кўшиқлари. 20.45, 21.20, 22.35 Эълонлар 20.50 «Эсмеральда». Телевизион уйини 21.25 Ватан ҳақида кўшиқ. 21.30 Ёшлар овози. 21.50 Олтин мерос. 22.00 Давр. 22.40 ТВ-анонс. 22.45 «Муҳаббат қаҳваси». Телевизион уйини 23.10 «Ёшлик» телеканалда спорт: Интерфутбол. 23.55 Давр. 1.00-1.05 Хайрли тун!

ТОШКЕНТ ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Кўрсатувлар тартиби. 17.20 ТТВда сериал: «Гросс поинт» 3-қисм. 17.45, 19.15, 22.00 «Экспресс» телегазетаси. 18.05 «Мусликий меҳмонхона». 18.30, 20.00, 21.10, 22.20 «Пойтахт». Ахборот дастури. 18.50 «Аралаш». 18.15 «Сунги қахрамон-2». 20.00 «Время». 20.35 «Каменская». Сериал. 21.25 «Нигоҳ». 21.40 «Муҳаббат даври». Сериал. 22.35 FCN Ўзбекистон янгиликлари (инглиз тилида) 22.45 Киноногтоҳ. «Оқим». Бадий фильм. 00.20 «Ахборот» (рус тилида) 00.55 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

Биринчи канал 6.30-8.00 16.30 Кўрсатувлар тартиби. 16.35 «Вести». 16.50 «Мультсеанс». 17.05 «Евроњуюс» янгиликлари. 17.15 Е. Петросяннинг «Кулгу панорамаси». 17.45 «Аралаш». 18.00 «Оилавий ришталар». Сериал. 19.00 «Рус рулеткаси». Телевизион уйини 20.00 «Время». 20.35 «Каменская». Сериал. 21.25 «Вакт хазинасидан». 21.40 «Муҳаббат даври». Сериал. 22.35 Киноногтоҳ. «Олтин ўримчак». Бадий фильм. 00.10 «Ахборот» (рус тилида) 00.45 «Тунингиз осуда бўлсин!»

11.45 Мусикий танаффус. 12.05 «Озода бўлса шаҳринг». 12.20 Теннис бўйича «Челленжер» халқаро турнири. 13.00 «Санъат дўстлиқ чорлайди». М. Раazzoкова. 13.30 «Ошин». Телевизион уйини 14.10 «Спорт, спорт, спорт». 14.40 «Тарих кўзгуси». 1-қисм. 14.40 Кундузги сеанс: «Бирни қириб шукур қил». Бадий фильм. 16.25 ТВ клип. 16.35 «Депутат». «Болалар сайёраси»: 16.55 1. «Цирк, цирк, цирк». 2. «Болалар ва катталар». 18.10 «Ўзбекистон: XXI аср ёшлари». 18.30 «Яши ният». Телелотерея. 19.05 «Соғлом она - соғлом бол». 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар 19.30 «Ахборот» (рус тилида) 20.00 Оқшом эртақлари. 20.15 FCN «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида) 20.30 «Ахборот». 21.05 Телемулоқот: Истеъмолчилар ҳуқуқи. 21.40 ТВ клип. 21.50 «Тарих кўзгуси». Шахрисабз шаҳрининг 2700 йиллиги олдидан. 2-қисм. «Спорт» дастури: 22.10 1. «Спорт, спорт, спорт». 2.Теннис бўйича «Челленжер» халқаро турнири. 23.00 «Ахборот-дайжест». 23.20-23.25 Ватан тимсоллари.

ЎШЛАР ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури. 9.00 Давр. 9.15 «Янги авлод» студияси: «Дунё ва болалар». 9.35 Давр-интервью. 9.50 Мусикий лаҳзалар. 10.00 ТВ-анонс. 10.05 «Эсмеральда». Телевизион уйини 10.35 Солиқ ҳақида сабоқлар. 10.50 Болалар экран: «Маугли». Мультфильм. 12.25 Ёшлар овози. 12.45 «Доктор Финли». Телевизион уйини 13.35 «Ёшлар» телеканалда спорт: Теннис. 14.15 Кўхна оҳанглар. 14.30 ТВ-анонс. 14.35 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Телевизион уйини 15.25 Ғазал соғинчи. 15.45 «Муҳаббат риштаси». Бадий фильм. 1-қисм. 16.55 Кўрсатувлар дастури. 17.00 «Янги авлод» студияси: «Спорт майдончаси», «Келинг, танишайлик».

ЎШЛАР ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури. 9.00 Давр. 9.15 «Янги авлод» почтаси, болалар учун концерт. 9.45 Бизнес-академия. 10.00 Мусикий лаҳзалар. 10.15 ТВ-анонс. 10.20 «Эсмеральда». Телевизион уйини 10.50 Ватан манзаралари. 11.10 Жаҳон жуғрофияси. 12.00 Ёшлар овози. 12.20 «Доктор Финли». Телевизион уйини 13.10 Белида белбоғи борлар. Ўзбек кураши бўйича IV жаҳон чемпионати. 13.30 Интерфутбол. 13.30 Кўхна оҳанглар. 15.20 ТВ-анонс. 15.25 «Аловуддиннинг сеҳри шамшироғи». Бадий фильм. 16.45 Жар ёқасида. 17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» студияси: «Дунё ва болалар». 17.25 «Мульттомоша». 17.40 ТВ-анонс. 17.45 Солиқ ҳақида сабоқлар. 18.00 Ғазал соғинчи. 18.25 Алопатрул. 18.40 Оқшом навалари. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 ТВ-анонс. 19.40 Кўхна оҳанглар. 19.50 Давр-интервью. 20.05 Марди майдон. 20.25 Ёшлик навалари. 20.45, 21.20, 22.35 Эълонлар 20.50 «Эсмеральда». Телевизион уйини 21.25 Ёшлик овози. 21.45 Олтин мерос. 22.00 Давр. 22.40 ТВ-анонс. 22.45 «Муҳаббат қаҳваси». Телевизион уйини 23.10 «Ёшлик» телеканалда спорт: «Нокаут». 23.35 Давр. 23.50 «Ҳақиқат чегараси». Сериал. 00.15 - 00.20 Хайрли тун!

ТОШКЕНТ ТЕЛЕКАНАЛИ

17.30 Болажон. 17.45 ТВ-анонс. 17.50 Ракурс. 18.10 Чемпион сирлари. 18.30 Каталог. 18.40 Оқшом навалари. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.35 Кўхна оҳанглар. 19.45 Далил ва шарҳ. Кадрлар тайёрлаш миллий дастури амалда. 20.00 Спорт-лото. 20.10 Очил дастурхон. 20.25 Муҳаббат кўшиқлари. 20.45, 21.20, 22.35 Эълонлар 20.50 «Эсмеральда». Телевизион уйини 21.25 Ватан ҳақида кўшиқ. 21.30 Ёшлар овози. 21.50 Олтин мерос. 22.00 Давр. 22.40 ТВ-анонс. 22.45 «Муҳаббат қаҳваси». Телевизион уйини 23.10 «Ёшлик» телеканалда спорт: Интерфутбол. 23.55 Давр. 1.00-1.05 Хайрли тун!

ТОШКЕНТ ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Кўрсатувлар тартиби. 17.20 ТТВда сериал: «Гросс поинт» 3-қисм. 17.45, 19.15, 22.00 «Экспресс» телегазетаси. 18.05 «Мусликий меҳмонхона». 18.30, 20.00, 21.10, 22.20 «Пойтахт». Ахборот дастури. 18.50 «Аралаш». 18.15 «Сунги қахрамон-2». 20.00 «Время». 20.35 «Каменская». Сериал. 21.25 «Нигоҳ». 21.40 «Муҳаббат даври». Сериал. 22.35 FCN Ўзбекистон янгиликлари (инглиз тилида) 22.45 Киноногтоҳ. «Оқим». Бадий фильм. 00.20 «Ахборот» (рус тилида) 00.55 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

Биринчи канал 6.30-8.00 16.30 Кўрсатувлар тартиби. 16.35 «Вести». 16.50 «Мультсеанс». 17.05 «Евроњуюс» янгиликлари. 17.15 Е. Петросяннинг «Кулгу панорамаси». 17.45 «Аралаш». 18.00 «Оилавий ришталар». Сериал. 19.00 «Рус рулеткаси». Телевизион уйини 20.00 «Время». 20.35 «Каменская». Сериал. 21.25 «Вакт хазинасидан». 21.40 «Муҳаббат даври». Сериал. 22.35 Киноногтоҳ. «Олтин ўримчак». Бадий фильм. 00.10 «Ахборот» (рус тилида) 00.45 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ЖУМА, 11

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕКАНАЛИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35 ТВ маркет. 8.40 Газеталар шарҳи. «Болалар сайёраси»: 9.00 1. «Цирк, цирк, цирк». 2. «Болалар ва катталар». 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар 10.05 «Табор кўкка интилади». Бадий фильм. 11.35 «Узлинг намоен қил». Эзранда Бухоро вилояти. 12.05 «Меҳр қолур». 12.20 Теннис бўйича «Челленжер» халқаро турнири. 13.00 «Олам». Телевизион уйини 13.20 «Ети гузал» ракс ансамблининг концерти. 14.10 «Спорт, спорт, спорт». 14.20 «Тарих кўзгуси». 2-қисм. 14.40 Кундузги сеанс: «Энг ҳозил ва латифли». Бадий фильм. 16.00 «Фарзанд - умид қолдузи». 16.35 «Мусикий танаффус». «Болалар сайёраси»: 16.55 1. «Уйна, Изла, Топ!» Телевизион уйини 17.40 «Нурли манзиллар». 18.10 «Тиббиёт одимлари». 18.25 «Истеъдод». 18.45 «Тафсилот». 19.05 «Хидоят сари». 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар 19.30 «Ахборот» (рус тилида) 20.00 Оқшом эртақлари. 20.15 Бир жуфт кўшиқ. 20.30 «Ахборот». 21.05 «Сийёсат олами». 21.25 «Ўзбекистон» каналда илк маротаба: «Ошин». Телевизион уйини 21.55 «Муҳаббат риштаси». Бадий фильм. 1-қисм. 22.05 «Тарих кўзгуси». Шахрисабз шаҳрининг 2700 йиллиги олдидан. 3-қисм. «Спорт» дастури: 22.25 1. «Спорт, спорт, спорт». 2. Теннис бўйича «Челленжер» халқаро турнири. 23.35-23.40 Ватан тимсоллари.

ЎШЛАР ТЕЛЕКАНАЛИ

Сафар Барноев

БАФРИНГДА БИР СИҚИМ ТУПРОҚМАН, ВАТАН

Ўзбекининг бошидан ўргулсанг арзир, Ўта кечиримли, Ўта содда дил. Бир умр ўқиган андиша дарсин. Ўзбекининг бошидан ўргулсанг арзир. Арзир. Остонасин тавоб айласанг, Унинг юрагида ухлайди арслон. Ишончин йўқотсанг, Агар айнисанг, Кўзига қорайиб кўринар осмон, Ўзбекининг бошидан ўргулсанг арзир, Дўст учун аямас бору йўғини. Юрти обрўйини Достон айлаган, Фидойи жонидан ўргулсанг арзир. Арзир унга бағишласанг юрак кўрини.



Яхшиларга яхши бўлгин, Ўз неклигинг айт. Қулоқ солма, Уралардан келган сасларга, Ўз йўлигини, Ўзинг очгин, Қоч нокаслардан, Сирли қалпоқ Кийиб юрган Шайтонлардан қоч. Сен минажак Тулпорларнинг саси келмоқда. Қўшинг эмас, Яшашингни ёзи келмоқда.

Томирингда Қонинг жўш урсин Энди гупириб, Юрак бутун бўлса, Кўзинг тўқ бўлса, Домига тортмайди ҳавойи ҳавас.

БУ ЮРАКДА

Юз йил яшадик, қолмади Армон бу юракда. Гул очди чаман, даври-ла Даврон бу юракда. Бир ёнда келип, неварая-ю, Чевара бир тўп. Йўл кўрсатамиз, сўнмади Фармон бу юракда. Юз йил яшадик, юз йилу Юз ой яша, дермиз. Юз-юзлашамиз, аҳди-ла Паймон бу юракда. Кўплар қариди ёшлигида Нола-фигонлаб. Жой олмади ҳеч нолаю Афгон бу юракда. Юз йил яшадик, қолмади Армон бу юракда. Юлдузли чаман, боғи-ла, Бўстон бу юракда.

БОЛАМГА

Болам дейман, Болажоним, Ўзинг англаб ўс. Кўшиқ бўлгин, Куйга айлан, Сен жаранглаб ўс. Аланга бўл, Ёлқин бўлгин, Ўзбекигинг айт,

ЎҚУВ АДАБИЁТЛАРИГА — МУКОФОТЛАР

Кейинги йилларда республикамиз мактаб ва олий ўқув юрталари учун талайгина ўқув китоблари чоп этилди. Уларнинг энг яхшиларини аниқлаш ва муносиб тақдирлаш мақсадида Ўзбекистон Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги ҳамда «Устоз» республика жамғармаси республика танловини эълон қилди.

«Илгининг энг яхши дарслиги ва ўқув адабиёти муаллифи» деган шior остида ўтказилган бу ижодий беллашувга яқин чиқарилди. Унда 30 дан ортқ кўч қўлланмалари голиб деб топилди ҳамда совринли мукофотлар билан тақдирланди.

«Иқтисодий билим асослари», «Геометриядан масалалар тўплами», «Болалар адабиёти», «Патофизиология», «Менежмент» каби дарслик ва қўлланмалар эса танловнинг биринчи ўринли совринли мукофотларини қўлга киритдилар.

Танловда иштирок этиб, юкори баҳоланган ўндан ортқ дарслик ва қўлланмаларга рағбатлантирувчи мукофотлар берилди.

САККИЗ МИЛЛИОН ДОЛЛАРЛИК ГРАНТ

Ўзбекистон билан Япония ўртасида таълим соҳасида ўзаро манфаатли ҳамкорлик ижобий самарасини бермоқда. Япон тилини ўрганишга бўлган қизиқиш ортиб бораётгани инобатга олиниб, Тошкентдаги 295-мактабда япон тили асосларидан ўқув машғулотлари йўлга қўйилгани аниқ мудоа бўлди.

Шу муносабат билан Япониянинг Ўзбекистондаги элчихонаси бу мактабга талайгина япон тили дарсликлари, кундалик сўзлашув китобчалари, энциклопедик адабиётларни тақдим этди. Шунингдек, бадий адабиётлар ҳамда матбуот нашрлари ҳам олинди.

Мазкур билим даргоҳи Япониянинг Хичатсука шаҳридаги Сюээн номи мактаби билан алоқа боғлади. Ўзбекистонда умумий таълим мактабларини ўқув жиҳозлари билан таъминлаш лойиҳасини амалга оширишга ҳам Япония томони ўз хиссасини қўшиш истagini билдирди. Япония ҳукумати ҳиммати билан махсус грант ажратилган бўлди. Саккиз миллион АҚШ доллари миқдорига тенг бўлган бу маблағ ҳисобидан қўллаб ўқув жиҳозлари сотиб олинди. А. АЛИЕВ.

Кўргазма залларида

Замонавий санъат марказида немис ёш плакатчи рассомларининг миллатчиликка ва зўравонликка қарши, тинчликка даъват этувчи асарлари намойиш этилаётир. Кўргазма «Ўнг кучларга зарба» деб номланади. Унга қўйилган асарларнинг асосий ғоясида нацизм ҳамон ёруғ орзу-ниятларга манфур қўланкасини ташлашга уринаётганиги ўз аксини топган.

ОГОҲЛИККА ДАЪВАТ

Огоҳликка даъват ҳам бор унда. Дунёни маҳв этиш учун тўрт тарафга қўлларини чўзиб турган қора тамга кўплаб плакат-тасвирларга ҳам гўё кўчиб ўтгандек. Хусусан, бир плакатда кеска аёл Гитлернинг ерда ётган бюсти қок миясини темир ҳассаси билан уриб, синдираётгани тасвирланади. Бу асар олдида чуқур ўйга толасан ва Иккинчи жаҳон уруши немис халқи учун ҳам огир фожеалар олиб келганига яна бир марта иймон келтирасан киши. Ранг тасвир усталари рассом тили билан эмас, дили билан сўзлайди. Ватанини қалбдан ифода этади, юракдан куйлайди. Бундай плакатни англамоқ учун унга кўнгли кўзи ила боқмоқ керак. Зеро, бундай плакатларни яратиш ҳар бир рассом қўлидан келмавермайди.

«Ўнг кучларга зарба» плакатлар кўргазмаси — бу Германияда 90-йилларда яшаган хорижликларга нисбатан зўравонлик ҳаракатига қарши норозилик реакцияси дейиш мумкин. Бу фожеа ҳақидаги фотосурат ва телесъёмкалар бутун дунё бўйлаб намойиш этилди. Ёшларнинг кичик гуруҳи томонидан

кутилмаганда шиддат билан содир этилган жиноятлар дарҳол даҳшатли кўриниш олганлиги ҳали ёдимиздан кўтарилиганича йўқ. Германиядаги ўз хавфсизлигини даъво қилган хорижликларда ишонсизлик уйғонгани ҳам бор гап. Бу каби воқеалар ҳокимият ва давлат бошқаруви ўнг радикал партиялар қўлида бўлган Европадаги бошқа давлатларда ҳам содир этилган. Ўша пайтда вазият қўлдан чиқаётганини яна бир бор ёдга солиди.

Бу фожеалар кўргазмада воситалар орқали акс эттирилади. Плакат муаллифларининг таъкидлашича, жамият хавфсизлигини англаб этишда санъат ҳиссасини қадрламоқлик мумкин эмас. Плакатлар салб ҳаракатига қарши даъват сифатида гоят муҳим ва бу катта жасорат намойишидир.

Тинчлик, дўстлик, ўзаро ҳамкорлик кўргазманинг асосий ғоясини ташкил этади. Велкер Шмиедел «Қачон ҳақ ҳуқуқли бўлаемиз?» плакатда ўз фикрини ёш бола қиёфасида акс эттиришга ҳаракат қилади. Боладаги хоҳиш, умидунё бўйлаб намойишнинг нақадар буюк неъмат эканлигига ишор

ра этилади. Себастиан Шмитнинг «Ҳар куни сабрдамиз!» асариде бу фикр яна кучли моҳият касб этади. Клавдия Силлиннинг плакати ҳам чуқур маънолидир. Маданият қуёши тимга

солида болалар қиёфаси тасвири ҳаёт рамизи, яшаш тисмоли сифатида берилган. «Бир қадам ҳам нари юрилмайди», «Дастурхонда бари танавул қилинади», «Нацистнинг шакли», «Гап сен ҳақингда» плакатлари ҳам мазмунли жиҳатдан шум ниётлилардан огоҳ бўлишга қақиради.

Маркус Браншнинг «Ўнг куч қурбонлари», Хавизер Балестернинг «Реакцион кучларга қарши кўпроқ ранг» каби плакатларида тинчлик акс эта, Хакке Хертнинг «Нафрат», Беате Камескеннинг «Инсон, инсонлигингча қол!» каби ўнлаб плакатларида эса ўзаро дўстлик, биродарликка даъват этилади.

Ва ниҳоят, «Эсон-омон» деб номланган асарда тинчлик кабул тарлари орқали осойишта ҳаёт, тинчлик тараннум этилади. Ёркин рангларда ифода этилган бу плакат томошабин руҳиятини кўтариб юборади. Дунёнинг омонлиги дўстлик ва ўзаро ҳамкорликка эканлигига мусавирлар томошабинни тўла ишонтиришади. Бу эса дунёнинг асл моҳиятидир.

Маҳмуд Рамазон АҲМАДИЙ, санъатшунос.

КУЧЛИЛАР МАЪЛУМ БЎЛДИ

Самарқандда ўтказилган теннис бўйича халқаро «Челленжер» турнири ниҳоясига етди. Қарийб бир ҳафта давом этган беллашувда жаҳоннинг 20 га яқин давлатидан келган кучли теннисчилар ўзаро куч синашди.

Якка тартибдаги финал баҳсларида грециялик Василос Мазаракис голландиялик Жон Ван Лоттом устидан ғалаба қозониб, бош соврин соҳиб бўлди. Жуфтликлар баҳсида ўзбекистонлик Олег Огородов ва Вадим Куценко жуфтлиги аргентиналик Филдерико Браун ва голландиялик Роджер Бассен жуфтлигига қарши қорға тушиб, имкониятни қўлдан бой берди.

Ғолибларга мусобақа ташкилотчилари ҳамда хомийларнинг қимматбахш совғалари топширилди.

Футбол — миллионлар ўйини

Футболни бежиз миллионлар ўйини дейишмайди. Мазкур спорт тури бўйича ўтказилган жаҳон, китъа чемпионатлари, клублар доирасидаги халқаро турнирлар энг нуфузли мусобақалардан ҳисобланади. Миллионлаб мухлислар ўзларининг сеvimли футболчилари ўйинидан баҳра олади. Шунингдек, Олимпиада, китъа ўйинлари каби ўнлаб спорт турлари бўйича ўтказиладиган мусобақаларда ҳам футболга алоҳида эътибор қаратилади.

терма жамоасига қарши майдонга чиқди. Миржалол Қосимов, Игорь Шквирин, Юрий Шейкин, Илхом Шарипов, Азамат Абдураимов, Фарход Магомедов каби футболчилардан иборат терма жамоамиз хитойликларни 4:2 ҳисобида мағлубиятга учратиб, XII Осиё ўйини

ЯШИЛ МАЙДОНДАН — ШОҲСУПАГА

Япония билан биргаликда футбол бўйича жаҳон биринчилиги мезбонлик қилган Жанубий Кореянинг Пусан шаҳрида 29 сентябрь кун бошланган XIV Осиё ўйинлари давом этмоқда. 14 октябрда ниҳоясига етadиган мусобақалар тақвимидан футбол беллашувлари ҳам жой олган.

1951 йилда Ҳиндистоннинг Дехли шаҳрида бошланган Осиё ўйинлари тарихига назар ташласак, унда 11 мамлакат вакиллари олтига спорт тури бўйича қатнашган. Ана шу олтига спорт тури орасида футбол ҳам бор эди. Финал учрашуви эса Ҳиндистон ва Эрон терма жамоалари ўртасида ўтказилди. Уйин 1:0 ҳисобида мезбонлар фойдасига ҳал бўлди ва хинд футболчилари Осиё ўйинларининг биринчи чемпионга айланшди.

Иккинчи китъа ўйинлари 1954 йили Филиппин пойтахти Манила шаҳрида ўтказилди. Унда футбол беллашувларида иштирок этаётган терма жамоаларнинг сони Ҳиндистондан ўтган мусобақага қараганда анча ортгани кузатилади. Бу гаги финал учрашуви голларга анча бой бўлди. Хитойликлар Жанубий Корея футболчиларини 5:2 ҳисобида мағлубиятга учратди. Тўрт йилдан сўнг Япониянинг Токио шаҳрида ўтказилган ўйинлар финалида яна хитойликлар жанубий корейликларни 3:2 ҳисобида мағлуб этди.

1962 йили Индонезиянинг Жакарта шаҳрида бўлган IV Осиё ўйинларида Жанубий Корея футболчилари кетма-кет учинчи марта финалга чиқди. Омад улардан бу гал ҳам юз ўғирди. Ҳиндистонлик чарм тўп усталари Жанубий Корея футболчиларини 2:1 ҳисобида етди. 1966 ҳамда 1970 йилларда ўтказилган китъа ўйинларида ҳеч кимга таниш бўлмаган Бирма футболчилари ахойиб ўйин кўрсатди. Дастлаб улар эронликларни 1:0 ҳисобда доғда қолдириб, Осиё ўйинлари чемпионлигини қўлга киритди. Тўрт йилдан сўнг финал бирмаликларнинг Жанубий Корея билан кечган ўйинида ҳисоб очилмади - 0:0. Мусобақа ташкилотчилари антика қарорга келиб, ҳар икки терма жамоани чемпион, деб эълон қилди. Шундай қилиб, Бирма терма жамоаси чемпионлигини сақлаб қолган бўлса,

Жанубий Корея дуранг авазига тўртинчи ўринидан сўнг шоҳсупага қўтарилди. 1974 йилги ўйинларни Техрон қабул қилди. Ҳа майдонда ўйнаган эронликлар футбол баҳсида финалда Исроил терма жамоасини 1:0 ҳисобида мағлубиятга учратди.

1978 йили Бангкокда ташкил этилган ўйинларда футбол бўйича яна икки терма жамоа олтин медалга лойиқ кўрилди. Корея Халқ Демократик Республикаси ва Жанубий Корея ўйинида дарвозалар даҳлсизлиги сақланиб қолди - 0:0. Умуман олганда эса бу гал бир миллат - корейларнинг икки жамоаси голиб чиққанди.

1982 йилдан бошлаб араб футболчиларининг ўйини кучайди. Ҳиндистоннинг Дехли шаҳрида ўтказилган IX Осиё ўйинларида бирданги иккита араб терма жамоаси - Ироқ ва Қувейт финалда учрашди. Беллашув 1:0 ҳисобида ироқликлар фойдасига ҳал бўлди.

Агар бунгача, Жанубий Корея футболчилари беш марта финалда ўйнаб, икки марта қўш чемпионликини Қувейт билан бўлса, 1986 йили Саудия Арабистонини футболчиларининг финалда 2:0 ҳисобида мағлуб этиб, том галнода чемпионга айланди. Бу гал голиблик наҳшадисини суришда корейларга ҳеч ким шериклик қилмади. Яна тўрт йилдан сўнг Хитойнинг Пекин шаҳрида ташкил этилган ўйинларда қўш чемпионликка умуман барҳам берилди. Финалда тўқнаш келган Эрон ва КХДР футболчилари асосий вақтда дарвозаларни ишғол қила билмади. Уйиндан кейин ўтказилган пенальтилар сериясида эронликлар 4:1 ҳисобида устун келди.

1994 йили Япониянинг Хиросима шаҳрида ўтказилган Осиё ўйинларини Ўзбекистон спорти тарихига заруал ҳарфлар билан битса арзийди. Китъанинг ана шундай нуфузли мусобақасида биринчи бор қатнашган юртдошларимиз кўплаб спорт турлари сингари футбол беллашувларида ҳам ахойиб натижаларни қўлга киритди.

Хиросимада Рустам Ақромов мураббийлигида иштирок этган терма жамоамиз еттига ўйиннинг барчасида ғалаба қозонди. Китъа-амизнинг ўша пайтдаги энг етакчи терма жамоалари - Саудия Арабистонини 4:1, Жанубий Кореяни 1:0 ҳисобида енгган футболчиларимиз финалда Хитой

лари чемпионлигини қўлга киритди. Бу эса хозирги кунгача футбол бўйича терма жамоамиз эришган энг нуфузли ютуқ сифатида тилга олинади.

1998 йили Таиланднинг Бангкок шаҳрида ўтказилган Осиё ўйинларида ҳам ўзбекистонлик футболчилар ўзини кўрсатиши кутилганди. Хорижлик мураббийи - Вега да Силва қўл остида тўп сурган футболчиларимиз дастлабки учрашувда Қувейт билан 3:3 ўйнаган бўлса, кейин Монголияни 15:0, КХДРни 4:0, Ҳиндистонни 2:0, Туркменистонни 1:0 ҳисобида доғда қолдирди. Бирок футболчиларимизни бўлажак чемпион - Эрон терма жамоаси тўхтади қолди - 0:4. Эронликлар финалда Қувейт устидан 2:0 ҳисобида ғалаба қозонди.

Энди наҳбат Жанубий Кореянинг Пусан шаҳрида ўтказилган Осиё ўйинларига етди. Бирок бу гал футбол мусобақаларининг нуфузи бироз пасайгандек туюлади. Чунки Осиё футбол конфедерацияси жорий йилдан эътиборан клублар ўртасида китъа суперлигаси мусобақасини ташкил этди ва аксига олиб суперлигининг баъзи учрашувлари вақти билан Пусандаги мусобақалар муддати бир пайта тўри келиб қолди. Айрим давлат футбол федерациялари вакиллари, жумладан, ўзбекистонликларнинг суперлига ўйинлари муддатини бироз узартгани тўғрисидаги талаблари қондрилмагач, асосий эътиборни ОФК томонидан нуфузлироқ, дея таъкидланган суперлига баҳсларига қаратди. Миллий терма жамоамизнинг асосий таркибини ташкил қиладиган «Пахтакор» ҳамда «Нефтчи» суперлигада қатнашаётгани боис, энди Пусанга миллий биринчилиқда тўп сураётган ёш футболчилардан таркиб топган терма жамоа йўн олди.

Осиё ўйинлари тарихида бундай вазият 1962 йили кузатилган эди. Ушунда ОФК китъа кубоги мусобақасини ўтказган ва бу шу йилгидек, Жакартада ўтказилган Осиё ўйинлари мавжעה сезиларли таъсир қилганди. Лекин хозир Осиё футболни анча тараққий этган. Шунинг учун ҳам Пусанда футбол бўйича терма жамоалар ахойиб ўйин кўрсатиши тайин.

Зоҳир ТОШХУҲАЕВ, ЎЗА шарҳловчиси

МАДИНА - ГРАН-ПРИ СОҲИБИ

Бадий академиянинг Марказий кўргазмалар залига биринчи Тошкент халқаро болалар расмлари танлови яқунланди. Бу танловнинг мақсади - бадий ижодиётни янада ривожлантириш, Ўзбекистон болаларининг бошқа мамлакатлардаги тенгдошлари билан халқаро мулоқотини ўрнатишга кўмаклашидир. Шунингдек, танлов ёш истеъодларни аниқлаш, давлатимиз ёш фуқароларида тарихга, мамлакатимизнинг маънавий меросига, унинг дунё ҳамжамиятидаги ўрнига қизиқишини оширишга қаратилган.

Тақдир этилган «Она-жоним ва мен» мавзусидаги танловга дунёнинг 26 давлатидан 3 мингдан ортқ расм келиб тушди. Хайбат қарорига кўра мазкур халқаро танлов гран-присига ҳамюртимиз тошкентлик 13 ёшли Мадина Содиковна лойиқ деб топилди. Япониялик Юка Вакабаши (8 ёш), мисрлик Али Пасанте (12 ёш), хиндистонлик Анитет Саеваде (13 ёш) расмлари учта ёш гуруҳи бўйича биринчи ўринга сазовор бўлди. (ЎЗА).

Саломатлик — туман бойлик

МЕНИНГОКОККАН САҚЛАНИНГ

Менингококкли менингит касаллиги тўсатдан тана ҳароратининг 39 даражага кўтарилиши, кучли бош оғриги, қусиш билан бошланади. Танада тошмалар пайдо бўлади. Бундай белгилар кўринганда дарҳол уйга врач чақириш лозим. Беморни алоҳида жойга ётқизиш, бошқа хоналарни шамоллатиш, нам латта билан тозалаш керак. Бемор билан мулоқотда бўлганлар тиббий назорат остида бўлади ва 10 кунгача саломатлиги ҳақида маълумот олиб турилади, ЛОР врач кўригидан ўтказилиб, менингококк микробини аниқлаш мақсадида томоғидан, бурнидан бактериологик текширув учун суртмалар олинади. Ушбу касалликнинг

олдини олиш учун куйидагиларга, яъни: Яшаш хоналарини, синфларни, аудиторияларни, кино залларини тез-тез шамоллатиб, нам латта билан тозалаб туриш;

Катталар ва бошқалар об-ҳавога қараб кийинишлари, жисмоний тарбия билан шуғулланишлари, таналарини чиниқтиришлари лозим.

Овқатланиш жараёнида кўпроқ витаминли таомлар, яъни қизил сабази, қарам, қизил лавагаи, петрушка, селдереи, наъматак дамламаси ва ҳақозолар истеъмол қилиш мақсадга мувофиқдир.

К.ХОЛМАТОВ, Миробод туман ДСЭМ шифокори.

ISHONCH MUASSIS: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир Мирғиёс ҚАЮМОВ

Таҳрир хайъати: Эркин Воҳидов, Сайёра Рашидова, Жория Алимхўжаева, Маммура Одилова, Сафар Остонов, Маҳмуджон Расулов, Элёр Ёқубов, Виктор Зверев (бош муҳаррир ўринбосари «Ишонч-Доверие»), Мирзохид Содиков, Шамсиддин Эсонбоев, Қудратилла Рафиқов, Мирфозил Олимов. E-mail: ishonch@dostlink.net; ishonch1@dostlink.net

ТЕЛЕФОНЛАР: Котибият 56-52-78; Хатлар, реклама ва эълонлар бўлимлари 56-85-43. Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган. Босишга топшириш вақти - 21.00 Топширди - 21.55

Манзилими: 700165, Тошкент шаҳри, «Буюк» кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи: 133; 134. Газетага 1998 йил 11 июлда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 00005 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерда терилди ва сақланган. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ, Сотувда эркин нарҳда. «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.